

Noerspene (10)

(Nén on clonnaedje, à l' paedje 12 di RABULèTS
c' èstéve li nouvyinme da Noerspene !)

Noerspene : Nos î vola ! Dji m' va vos coûde deus bèlès cûtèpeûres... dès bén faîtes, c' èst lès pus tinres. I faut d' awè bén sogne di n' lès nén frochî... si l' dju è rèxhe foû, tot l' bon è nd' èva avou... c' èst bièsse, passk' i vos rafiyyîye tot vos fèyant crèver l' mwê viêr do cwâr. Min.me si ça vos fait ène miète prautler, vs' alèz vîre come c' èst do bon amougnî.

Pwèlèlêr : - Mmm... ardant-don. Dj'a fwim ! Apicîz lès ! Vos m'fyèz glèter !

A pwinne Pwèlèlêr avéve-t-i agnî dins l' prumî frût k' ène sakî s' a mètu à ûler ddrî lès deus noûs soçons :

- **Wagnasses di scroteus !**
Francs tigneus k'v' èstèz !
V'n' avèz nén l' drwèt d' vinu vèci rober dins m' corti !

(a shûre)

LIBES RIMAEDJES

Xhoûtèz,
 Dji m'va vos tchanter m' binamêye.
 Vêla èwou lès vètès gripètès dèss
 pauhules monts
 S' aloyenut auzès riglatixhantès
 euwes dèl wachoteuse grand basse,
 Vêla èwou l' rixhot tchante èt tribole si
 djwè,
 Vêla èwou l' trankile cîr s' riglati dins l'
 paujêre basse,
 Vêla vos rèscontèroz m' binamêye.

Dins l' fonzée èwou, wêtant après on mont
 po s' ripwazer,
 Trèvautche l' mërseule nûlêye,
 Dins l' fumêre ki gripe drwèt viè l' cîr,
 Dins l' amia sitramé dins l' coûtchant,
 Dins lès cobèrolaedjes d' nuaedjes s' volant
 furloker,
 Vos rèscontèroz m' binamêye.
/...

Dj'a bau toûrniker, dji riwête èt Vs' èstèz
 là !
 Plin à rêze di Vosse glwêre, dj'ardêye di
 Vosse bouneûr.
 Dji tchoûle dsus tot lès omes ki n' Vos
 vèyenut nén;
 Comint Izeû mostrer Vosse glwêre ?

Achîd dji rêvéve, l' tchambe ravôtfiye pa on
 mersilince.
 L' paujêre pikète do djoû, sins pont d' sofe,
 L' clér èt frèd bleuwe mont s' rècrèstéve
 wôt conte li sombe cîr.
 Autoû dèl maujon d' bwès,
 Dèss noers èt djanes moxhons fièstîne li
 solia.

Achîd à tère, djambes crwèsêyes, dji
 tûzéve.
 Dj'a roviyî l' bleuwe lumêre dèss urêyes,
 Lès moxhons,
 L' mër silince,
 L' aur do solia.

Dji n' sintéve pus m' cwâr,
 Mès mimbes à djoke,
 Distrindu, rapauji.

Dj'a bau toûrniker, dji
 riwête èt Vs' èstèz là !
 Paujêre, béneureûse,
 Rimplixhant l' monde,
 Imådje dèl Vèrité.

Come dau lon on vwèt,
 ène lumerote

Dins l' nût,
 Dji Vos a insi vèyu.

Viè Vos dj'a roté,
 Tot au lon d' Bén dèss vikaedjes,
 Dins l' pwinne, dins l' fièsse,
 Dins l' dotance, dins l' dimèfyædje,
 Au triviè dèss roncias, dsus lès vètès pachis
 O pîtlant lès pavés dèss viles bourées à
 make.

.../...
 Vs avèz vnu à m' rèsconte, dj'a dimèré à
 djoke,
 M' coûr èt m'n' âme raxhonîne leus
 fwaces,
 Lès âbes, lès moxhons tot moyas xhoûtîne,
 L' tonwâr a sikètè èt trèvautchî l' cîr.
 On spès rapaujmint s'a sipaurdu.

Dji l'a vèyu m'l' lumer,
 Dj'a vèyu lon èt laudje,
 Mès îs s' sont dovièt,
 M' n' èsprit a compurdu,
 M' keûr a rabrèssî tos lès chinisses,
 On noû amoûr m' rimplichève.

L' solia s' coûtchéve,
 Astampé dsus l' tiène,
 Dji l'a louké disxhinde,
 Si piède ddrî lès monts.

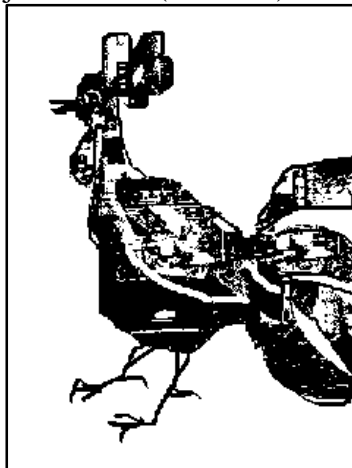
Dins lès rôyes di lumêre daurée
 Rèxhant foû dèss nûlêyes,
 Vos èstiz achîde.
 Lès constèlacions riglatichîne,
 A djoke, l' cîr Vos adoréve
 Èt dins leu djane cote lès nuwâdjes
 Èstîne Vos galants
 È grand dèvwôcion.

.../...
 Come d' ûzance c'èstéve "à l' après di..."
 mins, à vosse idêye, à l' après d' kî ?

A coû-Sint-Stiène, on vout sayî d' mète dsus pîds dès bagnaedjes di djonnes èfants (dèl pitite sicole à l' deuzyinme prumêre) dins dès bilinwès classes. C' èst pou l' rintrêye d' sètîmbe k' on vouréve fé çoula è l' flamind o l' inglès. L' aroke c' èst ki faut trover dès mèsses "alochtones" èt ki c' n' èst nén si auji k' on l' pinse. A môde di rén, si on vout bén î tûzer, vourîne-t-i fé l' minme avou l' walon, èvou mètrîne-t-is l' mwin dsus dès djints bons pou l' fé ? C' èst ki faut lès diplomes rèkis èt l' boune moudêye di prononçaedje èt d' sicrîjaedje k' îrîne avou l' vichnauve *èt lzeu mète insi dès volèts aus ouys ?*

*

On va ptète duvu î passer èt sèrer lès hôts fornias come on l' a fait po lès fosses. L' Rèdjon a dès caurs dins l' Kapital d' Arcèlaur : 4,5 % parè-t-i. Si, come di jusse, lès acsions riprisintènt todi l' Kapital èt k' dèdja on pou lire dins l' gazète do 23 d' janvî k' èle (l' acsion) a

Co dès plomes qui vont s' èvoler ?

Nos brèsseus vont l' sinte passer, l' France racatace nos bounès bîres d' Abîye. K' ça n' vos èspêche nén d' binamer lès I Muvrini !

pièrdu 11,5 %, on s' dimande cki va co dimèrer po sayî d' rilancer ène sakwè po lès miles èt dès ki vont s' voye bén rade rimète leu C4. Èt dîre ki ça n' va nén s' fé k' amon nos ôtes, dins d' s' ôtes payis ètou ça va s' distinde...

*

Avèz yeu ène atinte au keûr, ène crèvaude ki s' a frochî ("infraKtus" dist-i l' ôte) ? Fauréve-t-i k' on vos sititche ène novèle indjole à s' place ? Astème i gn' aréve ène sakwè d' pus simpe à fé. Avou ène sipitchroule on vos poréve èvoyî à l' boune mwêje-place sakants stos d' cèlules rissatchîyes d' vosse mwèle èt vos arindjî lès bidons sins vos brichâder au canivèt dsus ène tauve d' ospità. Enfén, si vos avèz l' tîmps d' ratinde, passki c' n' èst co totafwait apontiyî...

Fauvète

Avîz conxhu l' mârcticot k' on lî avéve doné à marier comére?

L' sindje, come bén d' z-ôtes acoplés, a tapé d' sus s' mèmère.

A fwaèce di danses èle a bén shûr moru.

Tot disbâtchî il a ène miète tchoûlé ddrî l' pwate

Mins bén rade a prautlé d' rîre, c' èst tot coru,

Li v' la dèdjà à s' foute dès rizêyes,

Po ène novèle à bate, il a sès vîzêyes,

I court lès cabarèts, plin mwârt, i trawe lès chîjes.

Kwè ratindèz do peûpe dès imiteûs ?

Fuche-t-is sindjes o minme sicrîdjeus,

L' pîre di tèrtos, c' èst todi l' ôteu !

(A l' après dès rimes d' ène roviyîye da La Fontinne)

*

A môde di rén,

èsse ièsse à l' uxhe d' l' iviêr d' ène vikêrîye nén lon èri di s' dêrinne vèsse kand on s' rend conte ki branmint dès djins k' on a conxhu baguenut po l' dêrén còp ? Li lisse s' alondje. Ayîr Francwèse Djiroud, k' on vèyéve si voltîye kand l' *Ecsprèss'* èstéve co dsus do papî d' gazète avou l' JJSS, l' ôtayîr s' èstéve Tchâle Dipusse èt R' né Vèrvich, ki nos avîne pris sakants dèssins è 1956 (èvou sont lès Naegèls, Mèrtens èt Bâfayi (l' tot prumî è 1954), lès Moris, Frankin, Tilyeû, Wil', Pèyâ (k' on a bouté avou), lès Dèlvâ, pianoteu do Musêye do

Cinèma, lès vijins come Vandèrstèn o Mågrite èt co Bén d'z-ôtes k'on n'a fait ki crwèzer ène chîje o l'ôte mins k'on n'rovîye mây totafwait come l'Poline Cârton, l'vîye djonne fêye d'cauzu tos lès films da Satcha Guitry, ki nos avève priyî dins s'lodje do tèyâte di Mechelen èt ki n'avève ki s'rôze combinèzon d'couti dsus sès... avantaedjes kandjî è gorlète èt nos ddins nos mousemints d'soùdârd dèl Cazèrne Dossin... On nèl rimimbère pus Bén.

Èsteve-t-èle don come çoula ? Come li tims a passé rade èt prinde tos lès djoûs todi d'pus d'vitèsse èt nos d'si ralinti !

*

Tot fout l' camp ! Vola k' Tchâfontinne s' a vindu à

Kako Kalo. K' èst-ce ki va nos co dimérer ?

*

Tant k' on èst ddins lès euwes, i parètréve k'a chake djoûrnêye k'nos lès omes bèvons on vère d' boune euwe nos fyant discrèche di 7 % nos risques d' awè on cancêr dèl kinikes (po ièsse pus djusse, dèl prostâte). Si c' èst l' vrê, sins ièsse dins lès fwârts conteus, i nos xhène k' avou one "neûvinne" di trwès à kat mwès on s' mètréve à iute po l' rèsse di nos djoûs. Come avou dèl gote odobén dèl bîre, c' èst l' keûr k' èst mètu à iute, vos duvrîz sawè cki vos dimère à fé po ièsse trankile...

*

Èl France on situdiye ène lwè po fé riconèxhe li clonnaedje come "crime conte l' omanité". On poréve porshûre lès ôteus djusk'a 48 ans après l' rèxhaedje foû do clonné. È l' Italîye, l' Profèsseû Antinâri s' plind k'on saye di lî mète dèl bastons dins sès burètes. Rayèl, contint dèl rèclame po si sèkte, a cloyu s' bawète èt dimère astème moya.

*

Alanne lès voye totes ? È l' Italîye, ène Inglèse, Vivyinne Wèstwâd, vout lancer l' môde dèl tètèrîyes po lès omes. Nin on sititchaedje di siliconne dzo l' pia dèl mamurons come pou lès feumes, tot bièssemeint dèl cazakins avou lès grocheûs aclapêyes à l' place k' èles ont l' ûzance d' ièsse !

D'on ôte costé, lès djupes à rêze dèl croles di gozète vont raparèxhe dins nos reuwes. N' poréve-t-on nén s' lancî à fabriker dèl "mousse-roye-avou-kinikes" pou lès comères ?

*

Vloz djouwer lès sûtis amon lès sincyieus sicrîjeus d' dicsionères ? Lîjèz don "*Le Livre de la Mémoire*" amon Matula, èt co "*Machina Memorialis*", amon Gallimard. I sont tos lès deus da Mary Carruthers. I z-avîne parètu è l' inglès dzos lès tites : "The Book of the Memory" èt "The Craft of Thought".

*

Ké n' afère ! Swissêr aréve volé èt piède deus ans au lon po nd' ariver à sicroter l' bon d' nosse Sabèna ?

*

Câte d' Ivwère (nén dèl masses). On s' î rabrèsse èt bwâre do vin ki spite. Esse ki l' Prèsidint Gbagbâ va baguer foû ?

*

Cès tims ci, on fièstèye Lowi Di Funèsse. Dins l' Swêr (26.01.03 - paedje 2) Luc Hånorèz dit : "Lowi, è 1944, satchève li diâle pa l' keuwe èt s' è sièrvu, dins ène minâbe tchambe, po rafiyî s' feume..."

*

Kwè z-è comprinde ? Sadâm Huxhène a dit : "Si Bouxh nos atake on s'va disfinde èt fé uzâdje d' chimikès agayons..." Vout-i dîre ki Bliks ni ranche nén auzè bounès places èt l' rênonder ?